využívá příležitosti, aby se na svém zasedání setkal s významným představitelem významné ruské indoevropeistické školy nad otázkou, která je pro historicko-srovnávací jazykozpyt zcela zásadní: Jak ověřovat jazykové rekonstrukce?

Проблемы верификации при лингвистической реконструкции

Nikolaj Nikolaevič Kazanskij
(Petrohrad)

Funkčně-strukturální a historicko-srovnávací jazykozpyt se nevylučují, ba právě naopak: evropský strukturalismus historicky vznikl ze snahy postavit srovnávací jazykozpyt na lepší vědecké základy. Indoevropeistická látka nebyla pražskému ohnisku funkčně-strukturálnímu nikdy vzdálená. Pavel Trost v roce 1957, kdy samo slovo «strukturalismus» bylo tabu, uzavřel svou přednášku na konferenci o historickém vývoji syntaxe prohlášením, že veškerý indoevropský srovnávací jazykozpyt se obnovuje ve znamení strukturalismu. Máme-li dnes dobrou představu, jak uchopit jazyk zároveň co abstraktní systém i sociální instituci a přitom jej pojímat znakově, je to důvod, abychom se k otázkám jazykové rekonstrukce vraceli.

Přednáška bude proslovena v ruštině, k dispozici budou podpůrné materiály v angličtině, v rozpravě lze vystoupit též anglicky a francouzsky. Všechny zájemce vítáme.

Srdečně zveme na pondělí **29**. dubna **18**h00 FF UK, č. 104
náměstí Jana Palacha 2

Zasedání navazuje na mezinárodní konferenci *Česká baltistika / baltistika Čekijoje 1918–2018*, kterou PLK pořádá spolu s Karlovou universitou. Probíhá v Karolinu celé pondělí 29.IV a je volně přístupná všem zájemcům; program přikládáme. V úterý 30.IV pořádá místopředseda PLK historickou prohlídku baltistických míst v Praze: zájemci nechť se ohlásí předem na <ilja.lemeskin@ff.cuni.cz>.

Ústav východoevropských studií University Karlovy
a
Pražský lingvistický kroužek

pod záštitou

Litevského velvyslanectví v Praze
a
Lotyšského velvyslanectví v Praze

srdečně zvou na mezinárodní konferenci

Česká baltistika / baltistika Čekijoje 1918 – 2018

ohlédnutí a vyhlídky

Praha, Karolinum, 29.IV 2019

Vzájemné vztahy českých a baltských zemí mají dlouhou tradici i velký potenciál pro budoucnost. Významná období minulosti – zvláště století XIV, XVI a XIX – jsou již dávno předmětem historického i filologického zkoumání. Předmětem zkoumání se ovšem musí stát i století XX. K tomu dává jedinečný podnět 100. výročí obnovené státnosti české i litevské, stejně jako 100. výročí samostatné státnosti lotyšské a estonské. Konference je pojata co poradní setkání: vedle vyžádaných a připravených příspěvků bude prostor pro diskusní vstupy i pro domlouvání společných postupů; na konferenci naváže tematické zasedání Pražského lingvistického kroužku a tematická prohlídka pražských míst spojených s působením představitelů baltských zemí. Cílem konference je vyjasnit si předmět, metodu a rozměr baltistiky pro století XXI, kdy se novým předmětem zkoumání stane navíc právě století XX.

PŘEDMĚT. Století 1918–2018 je stoletím vybudování, zániku a obnovení státnosti jak v českých, tak v baltských zemích; přineslo národní rozkvět i obavy o národní přežití, totalitní útlak, pěstování i rozmělňování demokracie. Pro historiky a filology je to výzva, jak předmětně uchopit dynamiku zásadních hodnot humanitních, národních i politických.

METODA. Století 1918–2018 se vyznačuje nástupem i rozpadem velkých paradigmat vědy a končí v rozbředlosti. Zásadním úkolem současné vědy je obnovit důkladnou sebereflexi vlastních metod. Právě z toho důvodu konferenci spolupořádá Pražský lingvistický kroužek, mezinárodní forum metodologické reflexe a nositel moderních postupů, jež umožňují adekvátně uchopit jazyk, texty i kultúrně-historické události co specifické struktúry hodnot.

ROZMĚR. Uplynulý úsek 1918–2018 i budoucnost, která se otevírá právě teď v roce 2019, je dobou budování Evropy, budování nesnadného, leč nadějného. Českou baltistiku nikdy nerozvíjeli pouze Češi. Má-li být česká baltistika světová, musí být evropská; česká přitom může být pouze v tom smyslu, že když baltské jevy pojímá v plných evropských souvislostech, maximálně využívá specifických zkušeností vědeckých ohnisek českých.

Koná se v pondělí 29. dubna 2019 ve velké zasedací místnosti ve 2. patře Karolina (Ovocný trh 5, Praha – Staré Město) od 9 do 16 hodin.

Konference je zdarma a bez formalit přístupná všem zájemcům. Pracovními jazyky konference jsou čeština a litevština; garantovanými jazyky pro vystoupení jsou dále lotyština, ruština, francouzština, němčina, angličtina.

PROGRAM

09h00 zahájení (děkan filosofické fakulty Karlovy university, velvyslanci Litvy a Lotyšska)

09h20 Baltistika mezi filologií a historií
Tomáš Hoskovec

09h40 Pobaltské republiky v sovětském kontextu reflexe sovětské okupace Československa 1968
Luboš Švec

10h00 Исследования и преподавание балтийских языков в XX веке в Москве и Петербурге
Николай Н. Казанский

10h20 přestávka

10h40 Šiuolaikinės čekų baltistikos raida
Vaidas Šeferis

11h00 Národní obrození a konstituování baltistiky v 19. století
Ilja Lemeškin

11h20 Сообщество балтистов на рубеже XIX–XX веков
Vanda Kazanskienė

11h40 rozprava k dopolednímu bloku

12h00 přestávka na oběd

13h40 Český překlad díla *U Strauménů* Edvartse Virzy a jeho kontexty
Pavel Štoll

14h00 Karnaviliškumas Gavelio ir Kunderos romanuose
Geda Montvilaitė

14h20 Lietuvių sakmių vertimai į čekų kalbą: istorija ir ateitis
David Šimeček

14h40 přestávka

15h00 K sémantice jednoho starobylého skandinavismu v litevštině
Hana Štěříková

15h20 Označení pro duše v baltoslovanském areálu
Naďa Vaverová

15h40 Šiuolaikinio vaikų ir jaunimo folkloro tendencijos
Jurgita Macijauskaitė-Bonda

16h00 všeobecná rozprava

NAVAZUJÍCÍ AKCE

29.IV 18h00 : zasedání Pražského lingvistického kroužku
náměstí Jana Palacha 2 (posluchárna 104 hlavní budovy FF UK)

30.IV celý den : tematická prohlídka baltských míst v Praze
začíná dopoledne, čas a místo setkání budou domluveny na konferenci